

Luontoaiheisia tarinoita

Kissankellometsässä.

Teksti: Martti Muurikainen

Kuvitus: Anna-Mari Muurikainen

Minerva 2005.

Kappasivai ja Karhunkierros.

Teksti: Martti Muurikainen

Kuvitus: Anna-Mari Muurikainen

Minerva 2005.

Martti ja Anna-Mari Muurikaisen satukirjatuontanto alkoi vuonna 2003, tuolloin ilmestyi Kappasivai – Satuja ja tarinoita sekä Kappasivai ja siniset ketut. Jatkoa saatiin heti seuraavana vuonna, jolloin ilmestyi Kappasivai ja karhunpojat. Tänä vuonna ovat ilmestyneet teokset Kissankellometsässä sekä Kappasivai ja Karhunkierros.

Kissankellometsässä vie lukijan Kuokkalan kartanoon ihmettelemään kartanon monimuotoista elämää ja historiaa. Kartanon ja sen pihapiirin elämä välittyy ja värittyy Harmaan Hiirulaisen, Pinserihevosen, Huugo Huuhkajan, Orri Oravan, Pupu Pirteän ja Minervapöllön kautta. Kuokkalan kartanon elämän lisäksi kirjan kansien väliin mahtuu tarina Hiirulaisen laivamatkasta ja Lumiukon seikkailuista. Mahtuupa joukkoon myös kummitustarinakin.

Kappasivai ja Karhunkierros tutustuttaa lukijan Kuusamon seutuun ja Ikimetsään. Kappasivai vie karhulapsensa Kuusamon ylängöille Ikimetsään, karhujen luvattuun maahan tapaamaan Iki-Otsoa, karhujen kuningasta. Kesäinen seikkailu tarjoaa lukijalle kierroksen karhujen ja susien elämään, mutta Kappasivain tarinat sivuavat myös ihmisten ja eläinten yhteiseloa.

Muurikaisten teokset ovat lähinnä tarinoiden muotoon verhottuja tietokirjoja, varsinaisiksi saduiksi näitä tarinoita ei liene voi kutsua. Kissankellometsän oppineen Minervapöllön kautta lukija saa silmät ja suun täyteen kasvitietoutta, mukana ovat myös kasvien latinankieliset nimet. Pöllön latina luistaa niin, että välillä ihmetyttää mitä nuori lukija ymmärtää Ioniceroista tai rosista, perennoista puhumattakaan. Ikään kuin tätä ajatusta silmällä pitäen kirjan takaa löytyvät kasviluettelot latinankielisine nimineen. Kappasivai ja Karhunkierros puolestaan opastaa lukijaa niin Suomen maantiedossa kuin kasvi- ja eläintiedossakin. Tässä yhteydessä voisi sanoa että myös "nimitiedossakin", sillä esille tulee paljon Kuusamolaiseen paikannimistöön liittyvää tietoa. Molempien kirjojen osalta tärkeää on myös Anna-Mari Muurikaisen iloinen ja persoonallinen kuvitus, joka havainnollistaa ja auttaa tekstin ymmärtämisessä. Kuvitus on tervetullut ja oleellinen lisä, ilman sitä tekstiä olisi turhan raskasta lukea.

Kirjojen opettavainen asenne pistää välillä turhankin paljon silmään. Toisaalta esille tulevat asiat ovat luontoon liittyvää perustietoa, joista on hyvä olla tietoinen, mutta jotka saattavat nykyään helposti jäädä muiden asioiden jalkoihin. Näiden tarinoiden kautta lukija oppii jos asia kiinnostaa, mutta eipä kiinnostustakaan voi pakottaa. Itse protestoin lähinnä sitä ajatusta vastaan, että täytyykö kaikesta aina oppia? Lapsiin ja nuoriin kohdistuvan tiedon tulva on nykyään niin valtava, että ehkäpä satuja ja tarinoita voisi lukea pelkästään leikin ja rentoutumisen vuoksi. Leikki on kuitenkin lapsen työtä.

Teksti Maria Loikkanen